

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119219730
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119219730.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: C. Ž., O.. X.X.XXXX, V. V. X, XXX XX P., právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, právne zastúpený AK JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.407,92 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29Csp/270/2019-83 zo dňa 25.05.2020, takto

rozhodol:

Zrušuje prvoinštančný rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:
I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 300 €, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
III. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.
V odôvodnení uviedol, že Okresný súd Prešov rozsudkom sp. zn. 32Csp/209/2018 zo dňa 06.02.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/54/2019 zo dňa 30.09.2019 uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.407,92 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 26.10.2018 z dôvodu, že v zmluve o poskytnutí revolvingového úveru absentujú obligatórne náležitosti zmluvy zák. č. 129/2010 Z. z. a preto je nutné predmetnú zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Zároveň výška úrokovej sadzby 70 % sa prieči dobrým mravom a teda je neplatná. Ďalej určil, že zmluvné podmienky v čl. 8 bode 8.1 a 8.4 zmluvy o revolvingovom úvere sú neprijateľné.
Vychádzajúc z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/209/2018 zo dňa 06.02.2019 sa žalobca úspešne domohol porušenia svojich spotrebiteľských práv preto mu vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie. Žalovaný porušil práva spotrebiteľa tým, že realizoval výkon práva na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru u neho vzniklo bezdôvodné obohatenie prijatím úhrad, na ktoré nad poskytnutú istinu.
Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, žalobca žiadal priznať sumu 1.407,92 eur, ktorú si uplatnil v pôvodnom konaní a o ktorú sa žalovaný bezdôvodne obohatil. Považoval ju za adekvátnu tomu, že sa v inom konaní musel brániť. Súd považoval s ohľadom na okolnosti prípadu a viacnásobné porušenie spotrebiteľského práva žalobcu za primerané priznať primerané finančné zadostučinenie vo výške 300,- eur, ktorá suma zodpovedá svojmu účelu, poskytuje žalobcovi satisfakciu a odradí žalovaného od porušovania práv spotrebiteľa.

Dodal, že žalobca sa v konaniach vedených na Okresnom súde Prešov sp. zn. 9Csp/135/2019 a sp. zn. 11Csp/136/2019 domáhal nároku na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia na základe iných právoplatných rozhodnutí a na základe iných zmlúv, než v predmetnom konaní.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prihliadajúc na to, že zásadu úspechu je treba uplatniť aj v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku, a to proti vyhovujúcemu výroku a výroku o trovách konania odvolanie žalovaný. Namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia pokiaľ ide o základ nároku na finančné zadostučinenie ako aj jeho výšku. Chýbajú skutkové a právne závery, ktorým by sa preukázal dôvodnosť a výška zadostučinenia vo výške 300,- eur. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia, pretože súd sa nedôsledne nezaoberal námietkou žalovaného, že žalobca si uplatnil nárok v inej sporovej veci. Žalobcovi nebránila žiadna objektívna skutočnosť uplaňovať požiadavky na primerané finančné zadostučinenie už v iných konaniach. Žalobca takýmto spôsobom zneužíva ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.. Konštatovanie súdu prvej inštancie len v tom, že išlo o iné sporové konanie a inú zmluvu považoval za nepostačujúce. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia a trov odvolacieho konania a právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

3. Žalobca k odvolaniu uviedol, že jedinou podmienkou práva na primerané finančné zadostučinenie je úspech spotrebiteľa v súdnom konaní, bez ohľadu na to, aké právo spotrebiteľa bolo porušené. Túto podmienku žalobca splnil svojou úspešnosťou v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, kde v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/209/2018 zo dňa 06.02.2019 bol definovaný aj rozsah porušenia spotrebiteľského práva. Poukázal na judikatúru Krajského súdu v Prešove a navrhol rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu odvolacích trov.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 ústavy. Odôvodnenie rozhodnutia je tou časťou, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákon stanovuje zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP) tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť, spravodlivosť. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní opravných prostriedkov. Je nevyhnutné, aby text odôvodnenia nebol len popisný a formálny, ale aby naopak obsahoval jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú.

6. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, ako aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia a uplatnenými odvolacími námietkami, odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, lebo výška priznanej náhrady primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300,- eur nie je preskúmateľná.

Odvolací súd nespochybnuje základ nároku žalobkyne na primerané finančné zadostučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V tejto časti odvolací súd nepovažoval uplatnené námietky vznesené žalovaným za dôvodné. Je nesporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 32Csp/209/2018 si žalobca úspešne uplatnil svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.407,9 eura a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. V odôvodnení rozhodnutia č. k. 32Csp/209/2018-85 zo dňa 06.02.2019 súd konštatoval, že: "...V samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je ani zmienka o splatnosti mesačnej splátky a o termíne konečnej splatnosti úveru. Rovnako v zmluve chýba uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ Zákona o spotrebiteľských úveroch). Z uvedených dôvodov je nutné predmetnú zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle §

11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch... V zmluvách je uvedená ročná úroková sadzba 70,01 %. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch od 1 do 5 rokov (zmluva bola uzatvorená na 42 mesiacov) poskytovaných domácnostiam v mesiaci august 2012 na úrovni 12,12 % ročne. Dohodnutá výška úrokov 70,01 % ročne uvedená v zmluve podstatne (takmer šesťnásobne!) prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci august 2012... Dohodnutá úroková sadzba vo výške 70,01 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a preto je zmluva v tejto časti v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.“ Vo vzťahu k zmluvným podmienkam uvedených v bode 8, článok 8.1 a 8.4 zmluvy o revolvingovom úvere uviedol, že „Je zrejmé, že táto zmluvná podmienka platí aj v prípade, ak počas zmluvného vzťahu nedôjde zo strany dlžníka k požiadavke o vykonanie odkladu maximálne 3 akýchkoľvek splátok úveru. To znamená, že v konečnom dôsledku môže nastať situácia, že dlžník poskytne plnenie bez toho, aby dostal za to protiplnenie. Súd považuje za samozrejmé, že v spoločnosti založenej na trhovej ekonomike je vyžadovanie plnenia bez reálneho poskytnutia protiplnenia minimálne rozporné s dobrými mravmi. Súd takúto dohodu o poskytnutí služby napriek deklarácii, že jej podpisom nie je podmienený podpis úverovej zmluvy, považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku sofistikovane umiestnenú do zmluvy samotnej. Ide podľa názoru súdu o nekalú obchodnú podmienku, ktorej cieľom nie je nič iné ako znížiť sumu úveru vyplácanú dlžníkovi nachádzaním spôsobu neoprávneného obohacovania sa spôsobom navonok neutrálnym.“ Vzhľadom na vyslovený záver súd uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1 407,92 eura, ktoré predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú žalobca žalovanému uhradil (2 692,17 eura) a sumou poskytnutého úveru (1 284,25 eura).“

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 7Co/54/2019 zo dňa 30.09.2019 rozsudok 32Csp/209/2018-85 zo dňa 06.02.2019 potvrdil.

Z odôvodnenia rozhodnutia Okresného súdu Prešov č. k. 32Csp/209/2018-85 zo dňa 06.02.2019 v spojení z rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/54/2019 zo dňa 30.09.2019 je preto zrejmé, že žalovaný ako dodávateľ sa v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako spotrebiteľom dopustil porušenia jeho povinností vyplývajúcich mu z ust. § 53 ods. 1, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom ide o zákonné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľa.

7. Z obsahu odôvodnenia priznanej výšky primeraného finančného zadostučinenia však nie je zrejmé, z akých dôkazov a zistených skutkových okolností súd vychádzal pri posudzovaní rozsahu priznaného nároku žalobcu. Z obsahu odôvodnenia nevyplýva, akými právnymi úvahami sa súd riadil, keď žalobe vyhovel čo do sumy 300,- eur. Súd prvej inštancie síce uviedol, že pri úvahe o výške primeraného finančného zadostučinenia vychádzal z okolností prípadu, avšak z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, o aké okolnosti konkrétne ide okrem toho, že ide o viacnásobné porušenie práva spotrebiteľa a či a ako žalobca pociťoval ujmu spôsobenú žalovaným, z ktorého tvrdenia by vyplývali okolnosti odôvodňujúce vyhovaniu návrhu v rozsahu 300,- eur. Súd nijako bližšie nešpecifikoval a nekonkretizoval skutočnosti, na základe ktorých dospel k záveru, že žalobca má nárok práve na sumu v rozsahu 300,- eur (a nie inú), ani intenzitu zásahu do práva žalobcu, ktorú pre určenie rozsahu jeho nároku na primerané finančné zadostučinenie považoval za rozhodnú.

Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadostučinenia v prvom rade žalobkyňa musí tvrdiť a označiť dôkazy na individualizáciu nároku. Pre určenie výšky nároku musí objektívne, vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku preukázať, ako ho pociťovala a prežívala. Následne prvoinštančný súd pri stanovovaní výšky primeraného finančného zadostučinenia odôvodní priznanú výšku presvedčivo. Výška primeraného finančného zadostučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobkyne. Pri určení výšky finančného zadostučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá jej vznikla. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ale primeraný.

8. Keďže rozsudok je v rozsahu priznanej výšky finančného zadostučinenia nepreskúmateľný, odvolací súd ho v napadnutom rozsahu vrátane výroku o trovách konania postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

9. V ďalšom konaní preto bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať výškou uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť tak, aby zodpovedalo požiadavkám vyjadreným v ust. § 220 ods. 2 CSP. V prípade, pokiaľ žalobca preukáže zlý zámer na strane žalovaného, súd by mal tieto okolnosti vyhodnotiť v úvahe o výške nároku.

10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej (§ 396 ods. 3 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP).

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.